

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 20/12
Luxemburg, 6 martie 2012

Concluziile avocatului general în cauza C-348/09
P.I./Oberbürgermeisterin der Stadt Remscheid

Potrivit avocatului general Yves Bot, un cetățean al Uniunii care a locuit mai mult de 10 ani în statul membru gazdă poate face obiectul unei proceduri de expulzare atunci când comportamentul său ilicit pune în pericol siguranța publică

În plus, împrejurarea de a fi disimulat, prin amenințare sau constrângere exercitate asupra victimei, un comportament ilicit care constituie o tulburare gravă a ordinii publice îl poate priva pe autorul infracțiunii de protecția împotriva expulzării care rezultă dintr-o ședere prelungită în statul membru gazdă

Directiva privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii¹ prevede condițiile de exercitare a acestui drept și limitările sale pentru motive de ordine publică, de siguranță publică sau de sănătate publică. Astfel, statul membru gazdă nu poate adopta o decizie de expulzare împotriva unui cetățean al Uniunii care a dobândit un drept de ședere permanent (după încheierea unei perioade neîntrerupte de cel puțin 5 ani) decât pentru motive grave de ordine publică sau de siguranță publică. Atunci când acest cetățean al Uniunii a avut reședința în ultimii 10 ani pe teritoriul statului membru gazdă, decizia de expulzare nu poate fi adoptată decât pentru motive imperative de siguranță publică.

Domnul I., resortisant italian, locuiește în Germania din anul 1987. Prin decizia din 16 mai 2006, el a fost condamnat la o pedeapsă privativă de libertate de șapte ani și șase luni pentru abuz sexual și agresiune sexuală, precum și pentru viol, asupra fiicei minore a fostei sale partenere (între anii 1990 și 2001). Domnul I. este în detenție de la 10 ianuarie 2006 și își va fi terminat de executat pedeapsa cu închisoarea la 9 iulie 2013.

Prin decizia din 6 mai 2008, justiția germană a constatat, în temeiul dreptului german, pierderea de către domnul I. a dreptului de intrare și de ședere, în special pentru motivul că ar putea recidiva, și l-a somat pe acesta să părăsească teritoriul german, în caz contrar urmând să fie expulzat în Italia.

Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Tribunalul Administrativ Regional Superior al landului Renania de Nord-Westfalia, Germania), sesizat în apel, solicită în esență Curții de Justiție să stabilească dacă abuzul sexual asupra unui minor, agresiunea sexuală și violul constituie „motive imperative de siguranță publică”, putând justifica expulzarea unui cetățean al Uniunii, prezent de mai mult de 10 ani pe teritoriul statului membru gazdă (Germania).

Avocatul general Yves Bot amintește mai întâi jurisprudența Curții² potrivit căreia actele ilicite care prezintă un nivel de intensitate de natură să amenințe în mod direct liniștea și siguranța fizică a populației în ansamblu sau a unei părți a acesteia pot intra în sfera noțiunii „motive imperative de siguranță publică”.

Potrivit avocatului general, deși este incontestabil, în speță, că abuzul sexual asupra unui minor, agresiunea sexuală și violul în sfera familială constituie o atingere deosebit de gravă adusă unei

¹ Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2005 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora (JO L 158, p. 77, rectificări în JO L 229, p. 35, și în JO 2005, L 197, p. 34, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56).

² Hotărârea Curții din 23 noiembrie 2010, Tsakouridis (C-145/09). Această hotărâre privea lupta împotriva criminalității legate de traficul de stupefiante în grup organizat.

valori fundamentale a societății, nu este mai puțin adevărat că acest tip de act nu intră însă în sfera noțiunii „siguranță publică” în sensul directivei³.

Astfel, directiva face o distincție clară între noțiunea de ordine publică și aceea de siguranță publică, cea de a doua având o gravitate mai mare decât prima. Aceste două noțiuni corespund unor realități criminologice diferite. Încălcarea normelor penale conduce implicit la o tulburare a ordinii publice a unui stat membru; în schimb, o amenințare a siguranței publice rezultă nu în mod automat, doar din comiterea unei infracțiuni, ci dintr-un comportament ilicit deosebit de grav, atât în ceea ce privește natura acestuia, cât și în ceea ce privește efectele produse, acestea depășind limitele prejudiciului individual cauzat victimei sau victimelor. Aceste două noțiuni nu sunt așadar identice: dacă orice comportament care creează un pericol pentru siguranța publică tulbură prin definiție ordinea publică, reciprocă nu este adevărată, chiar dacă actul comis poate suscita în rândul opiniei publice o emoție care reflectă tulburarea cauzată de infracțiune.

Avocatul general consideră așadar că problema dacă un delincvent, prin comportamentul său, constituie un pericol pentru siguranța publică depinde nu numai de gravitatea infracțiunii comise – pedeapsa prevăzută sau pronunțată constituind o indicație în acest sens – ci mai ales de natura acesteia. Astfel, dacă domnul I. constituie în mod incontestabil un pericol în sfera familială, nu este dovedit, prin natura actului comis, că el reprezintă o amenințare pentru siguranța cetățenilor Uniunii ca un delincvent sexual în serie („prédateur sexuel”), un criminal deosebit de periculos caracterizat prin comportamente precum cele revelate de cauzele Dutroux și Fourniret. A decide altfel ar însemna a recunoaște că doar gravitatea obiectivă a unei infracțiuni, determinată de pedeapsă, constituie o justificare potențială a unei măsuri de expulzare pentru un „motiv imperativ de siguranță publică”, ceea ce ar fi contrar spiritului directivei.

Aceasta nu înseamnă însă că, în cazul de față, domnul I. nu este expus unei măsuri de expulzare.

Astfel, în continuarea expunerii, avocatul general precizează că **domnul I. nu poate beneficia de protecția sporită împotriva expulzării prevăzute de directivă, având în vedere că nu era realmente integrat în societatea statului membru gazdă.**

Avocatul general precizează în această privință că „motivele imperative de siguranță publică” constituie singura excepție de la protecția împotriva expulzării de care beneficiază un cetățean al Uniunii care a avut reședința pe teritoriul statului membru gazdă în cei zece ani anteriori măsurii de expulzare. Directiva conține o prezumție simplă de integrare a cărei probă contrară rezultă, în speță, din actele comise de domnul I., care demonstrează că el nu era realmente integrat și că, prin urmare, nu poate beneficia de această protecție sporită.

Este incontestabil că, dacă aceste fapte, ținând seama de data la care au fost săvârșite, ar fi fost cunoscute imediat după comiterea lor, domnul I. ar fi fost urmărit penal și expulzat fără a putea beneficia de protecția prevăzută de directivă. Astfel, integrarea cetățeanului Uniunii este întemeiată inclusiv pe factori calitativi și, în opinia avocatului general, comportamentul domnului I. denotă lipsa totală a intenției de a se integra în societatea statului membru gazdă. El nu poate invoca, așadar, protecția acordată la capătul unei șederi de zece ani, dat fiind că acest termen a rămas neîntrerupt doar pentru că faptele sale au fost disimulate.

Domnul Bot consideră că o situație ilicită de această natură nu poate crea un drept sub pretextul că a durat mult timp. În plus, chiar directiva prevede că statele membre pot adopta măsurile necesare pentru a refuza, anula sau retrage orice drept acordat prin aceasta în caz de abuz de drept sau de fraudă. Este de competența Curții să aprecieze consecințele unei asemenea fraude.

Avocatul general conchide că **un cetățean al Uniunii nu poate invoca dreptul la protecția sporită împotriva expulzării, prevăzut de directivă, atunci când s-a demonstrat că el se prevaluează de acest drept în temeiul unui comportament ilicit care constituie o tulburare gravă a ordinii publice a statului membru gazdă.**

³ Articolul 28 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” (+32) 2 2964106